

לעיודד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דעם רבינ'ס משלים

דער פּעַדלער

נאכן דרשה, ווען ר' זרח האט זיך געאיילט צוריק צו זיין בודקע, האט ווידער דער שווארצער פּעַדלער זיך פארלייגט אויף ר' זרח'ן: "דו, דו קום שוין אהער, נעם דיר אהיים עטליכע קאלירן און ברענג מיר געלט, דא האסטו אפאר נאדלעך, איך דארף געלט... ר' זרח איז פעסט ביי זיך, ער קויפט גארנישט. אזוי קומט ווידער דער פּעַדלער איינמאל און ווידער א מאל, אן קיין אפּשטעל, אזוי עטליכע מאל, ווען דער ר' זרח בייגט זיך נישט זיין נאז פאר אים, ער לאזט זיך נישט ווערן איבערגערעדט. דער פּעַדלער האט געמוזט זיך אפּטראגן מיט ליידיגע הענט.

א צייט שפּעטער איז דער פּעַדלער ווידער געקומען אין שטעטל, אָבער צו ר' זרח טרעט ער מער נישט צו, ער ווייסט שוין אז מיט דעם גרויסן עקשן הייבט מען זיך נישט אן, ער קויפט סייזוי גארנישט אויף קיין שום פאל. ס'איז אים א שאד פאר די צייט און טרחה צו ארבעטן אויף ר' זרח. ער וועט זיך בעסער זוכן א צווייטן קרן וועלכער וועט זיך גרינגער לאזן איבעררעדן צו קויפן ביי אים זיינע שמאנצקעס.

דער הייליגער רבי דער צייטל אויף אזא עגליכע משל (ליקוטי מוהר"ן נ"א ח"ב): דער יצר הרע קלאפט ביים מענטש געדע מאל און ער ערזעקט אים צו וואס ער וועקט אים ער געדט אים אים, ס'איז וואס דער מענטש הערט זיך נישט אים, און דרייט אונזען זיין גענאק פון אים, מיט-דעם-אלעם קלאפט ער ווידער א צווייטע, דריטע און פערטע מאל און מער.

דער רבי פירט אויס אז ביים ענגן פון מחשבות איז ממש אזוי, אז די מחשבה קומט עטליכע מאל איינמאל נאכן אנדערן מבלבל זיין און מען דארף זיין שטארק נישט צו קוקן אויף איר בשום אופן. און אזוי וועט זי אונדז קומן.

וואס מיר לערנען פון דער משל אז אויב דער מענטש איז שטארק ביי זיך און מן, ער איז אן עקשן ענגן דעם יצר הרע, ער קערט זיך בכלל נישט צו אים, וועט דער יצר הרע אפטרעטן און זיך גיין זיין וועג.

אזוי אויף ביים דאווענען, ווען די מחשבות קומען אריין מבלבל זיין, איז אויף ממש אזוי, אז ווען די מחשבה קומט צעמישן דאס דאווענען עטליכע מאל, איינמאל נאכן צווייטן, דארף מען זיין אן איין-שטארקער עקשן נישט צו קוקן בכלל אויף די מחשבות אזוי וועט זי זיך אפטרעטן.

די שול נחלת אמונה איז געווען איבערגעפולט פון אלע שטאטישע איינוואוינער וועלכע זענען געקומען הערן פונעם שטאטישן רב די הלכות און מנהגים פארן קומענדיגן יום טוב.

דאס איז איינע פון די ספעציעלע דעה'דיגע זמנים, וואס אלע אידן ווארטן שוין אויף די מינוטן. די טישלעך אין מארק ווערן צאמגעלייגט, די בעקערייען שפארן אפ, אויף ר' זרח דער שוסטער דעקט איבער זיין בודקע מיט א שווארצן ליילעך און טרעט אריין מיט אן ערנסקייט צום בית מדרש צו הערן דעם רב'ס דרשה.

ער פארשטייט נישט אלעס, ער איז גאנץ א פשוטער אידל וועלכער קען זאגן אסאך תהלים אין זיין בודקע, קלאפנדיג מיטן האמער אויפן די זוילן פון דער שוה. אָבער דאס געפיל וואס ער שפירט ביי אט דעם אויסערעווענליכן שמועס ערב יום טוב איז עפעס וואס פלאקערט אים אויף דאס הארץ.

נאכן דרשה מורמלעט ער זיך פסדר אונטער די ווערטער מיט א געזאנג: "דער יום טוב שטייט ביים טיר, דער יום טוב קומט שוין אן...", דער עולם קען שוין דעם ר' זרח מיט זיין שטענדיגע ברען.

א גוישער שווארצער פּעַדלער נוצט אויס די געלעגנהייט ווען די טישלעך זענען געשפארט איבערצונעמען דעם מארק. ער שלעפט מיט זיך א זאק פול מיט אלטע שמאטעס, קאלירן, בלייען, היטלעך, נאדלעך און וואס נישט?

ער קומט צו נענטער צו ר' זרח וועלכער איילט זיך יעצט צום בית המדרש, און פּרעגט: "האלא, מיסטער, ווילסט קויפן א היטל? אפּשר א נאדל, וואו איז דיין געלט, וואו?"

ר' זרח מיט זיין רואיגן געמיט, ענטפערט אים: "מיר פעלט ברוך השם גארנישט, איך קויף נישט גארנישט. ר' זרח דרייט זיך אויפן וועג צום הויף פון בית המדרש, דארט שטייען שוין אסאך חסידים, און... דער פּעַדלער איז ווידער דא מיט דאס זייניגע: "האלא, דו מר, היינט האסטו נאך גארנישט געקויפט, קום נאר אהער דו, נעם אפאר בלייען, און געב אהער דיין געלט, וואו איז דיין געלט...?"

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ג - די זיבן בעטלערס (1)

וואס סע ניצט נאר צו שמחה, איז אלץ דארט גיווען אויף דעם באל.

אז זיי זענען שוין זייער פריילעך גיווארן, האט זיך דער מלך אויף גישטעלט, און האט גיזאגט צום זון, באַשר איך בין א שטערן זעהער, זע איך אז דו וועסט אמאל אראפ פון דער מלוכה, בִּיך זאלסטו זעהן אז דו זאלסט ניט האבן קיין עצבות (דהיינו קיין טרויעריקייט) אז דו וועסט אראפ פון דער מלוכה, נאר דו זאלסט פריילעך זיין. און אז דו וועסט פריילעך זיין וועל איך אויך פריילעך זיין,

אפילו אז דו וועסט האבן עצבות, וועל איך אויך פריילעך זיין, וואס דו ביסט קיין מלך ניט, ווארן דו קערסט זיך קיין מלך ניט צו זיין, ווארן דו ביסט זיך ניט פריילעך. (פלומר אז דו ביסט אזוי איין מענטש וואס דו קאנסט דיך ניט דערהאלטן אז דו זאלסט תמיד פריילעך זיין אפילו אז דו גייסט אראפ פון דער מלוכה, קערסטו ניט זיין קיין מלך) לויטמיר אז דו וועסט פריילעך זיין, וועל איך משונה פריילעך זיין.

האט דער בן מלך אפגינומען די מלוכה זייער שארף. און ער האט זיך גימאכט שרי מלוכה. און האט גיהאט דוכסים און שרים און חיל. און דער בן מלך איז גיווען א חכם, און ער האט זייער ליב גיהאט חכמה. און סע איז ביי איהם גיווען גרויסע חכמים.

מעשה אמאל איז גיווען א מלך, דער מלך האט גיהאט א בן יחיד, האט דער מלך גיוואלט אפגיבן די מלוכה זיין זון בחייו (דהיינו פאר זיין לעבן) האט ער גימאכט א גרויסן באל. און ווען דער מלך מאכט א באל איז בוודאי זייער פריילעך. בפרט היינט, וואס ער האט אפגיבן די מלוכה זיין זון באם לעבן. איז א וודאי גיווען זייער א גרויסע שמחה.

און סע איז דארט גיווען אויף דעם באל אלע שרי מלוכה. און אלע דוכסים און אלע שררות. און מע איז זייער פריילעך גיווען אויף דעם באל.

און די מדינה האט אויך הנאה גיהאט פון דעם וואס דער מלך גיט אפ די מלוכה זיין זון באם לעבן. ווארן סע איז איין גרויסער פבוד דעם מלך. און סע איז דארט זייער א שמחה גיווען. און סע איז דארט גיווען אלערליי זאכן פון שמחה. קאפעלייעס און קאמעדייעס און דעסט גלייכן, און אלדינג

און ווער סע איז צו איהם גיקומען מיט עפעס א חכמה, איז ער ביי איהם זייער חשוב גיווען. און ער פלעגט זיי גיבן גרויס כבוד און עשירות פאר דער חכמה.

וואס איטליכער האט גיוואלט האט ער איהם גיגיבן. איינער האט גיוואלט געלט, האט ער אים גיגיבן געלט. איינער האט גיוואלט כבוד, האט ער איהם גיגיבן כבוד. אלץ פאר דער חכמה.

און מחמת סע איז ביי איהם זייער חשוב גיווען חכמה. האבן זיי זיך אלע גינומען צו חכמה, און די גאנצע מדינה האט עוסק גיווען אין חכמות. ווארן דער האט גיוואלט געלט. כדי ער זאל נעמען געלט דערפאר. און דער האט גיוואלט חשיבות און כבוד.

און מחמת זיי האבן אלע עוסק גיווען נאר אין חכמות איבער דעם האבן זיי דארט אין דער מדינה פארגעסן תכסיסי מלחמה (פלומו ווי אזוי א מלחמה צו פירן) ווארן זיי האבן אלע עוסק גיווען נאר אין חכמות.

ביז דער קלענצטער פון דער מדינה. איז גיווען דער גרעסטער חכם אין איין אנדערע מדינה. און די חכמים פון דער מדינה זענען גיווען זייער ווילד גרויסע חכמים. ומחמת די חכמות, זענען די חכמים פון דער מדינה אריין גיפאלן אין אפיקורסות אריין.

און האבן דעם בן מלך אויף אריין גיצויגן אין אפיקורסות אריין. לושמיר דעם פראסטן

עולם האט דאס ניט גישאט, זיי זענען ניט אריין גיפאלן אין דעם אפיקורסות אריין.

ווארן סע גיווען א גרויס טיפקייט אין זייער חכמה פון די חכמים. האט דער פראסטער עולם ניט גיקאנט אריין גיין אין זייערע חכמות. איבער דעם האט עס זיי ניט גישאט. נאר די חכמים און דער בן מלך זענען אפיקורסים גיווארן.

און דער בן מלך מחמת סע איז אין איהם גיווען טוב, ווארן ער איז גיבוירן גיווארן מיט טוב, און ער האט גיהאט גוטע מדות. פלעגט ער זיך צו דערמאנען אלע מאל, וואו בין איך אין דער וועלט. וואס טוה איך. און פלעגט זייער א גרויסן קרעכץ טאן, און פלעגט זייער זיפצן דרויף.

ער פלעגט זיך דערמאנען, וואס טייטש איך זאל פארגיין אין אזוינע זאכן, וואס טוט זיך מיט מיר, וואו בין איך אין דער וועלט, און פלעגט זייער זיפצן. לושמיר תיכף ווי באלד ער האט אנגיהויבן צו ניצן מיט זיין שכל, איז ווידער ביי איהם שטארק גיווארן די חכמות פון אפיקורסות.

און אזוי איז גיווען פמה פעמים, וואס ער פלעגט זיך אלץ צו דערמאנען וואו איז ער אין דער וועלט, וואס טוט ער וכו' כנ"ל. און פלעגט קרעכצן און זיפצן. נאר תיכף ווי ער האט אנגיהויבן צו ניצן מיט דעם שכל, איז ביי איהם ווידער שטארק גיווארן דאס אפיקורסות כנ"ל.

לאמיר זיין פאר הערן

די דרייצנסטע מעשה - די זיבן בעטלעך (1)

- אסאך כבוד
- חכמה
- ו. וואס האט דער קעניג געגעבן פאר א חכמה?
 - געלד
 - כבוד
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ז. וואס האט מען פארגעסן אין די מדינה?
 - זייער לערנען
 - תכסיסי מלחמה
 - זייער חכמה
- ח. וואס האט פאסירט צום בן המלך און צו די גרויסע חכמים?
 - זיי זענען אריינגעפאלן אין אפיקורסות
 - זיי זענען שוואך געווארן
 - זיי האבן זיך געשטארקט אין עבודת השם
- ט. האסטו געלערנט די מעשה פון די וואך?
 - יא
 - ניין
 - א חלק

- א. סאלט זכות: אין ועלכע חובש האט דער רבי אנגעהויבן דערצייגן די מעשה? (עין ימי אוהרנית אבות א"ב)
 - ס'סל
 - אדר
 - סיון
- ב. פארוואס האט דער קעניג געמאכט א סעודה?
 - ווייל ער האט געזיגט א מלחמה
 - ווייל ער האט איבערגעגעבן די מלוכה פאר זיין זוהן
 - לכבוד זיי געבורט'ס טאג
- ג. וועלכע זאכן פון שמחה איז דארטן געווען?
 - קאפעלייעס
 - קאמעדייעס
 - ביידע תשובות זענען ריכטיג
- ד. וואס זאגט ער פאר זיין זוהן צו טוהן ווען ער וועט אראפ פון דער מלוכה?
 - אנטלויפן פון די מדינה
 - ער זאל נישט לאזן א צווייטן זיין א מלך
 - ער זאל זיין פרייליך
- ה. וואס האט דער בן המלך זייער ליב געהאט?
 - צו שיכור'ן

טיפער געטראכט

תשובות אויף די פריערדיגע וואך אויף די מעשה פון דער בעל תפילה

- א. וואספארא סדר האט דער בעל תפילה דערמאנט די אנשי המלך? און וועמען האט ער נישט דערמאנט מלך, מלכה, בת מלכה, גבור, קינד, מליץ, חכם, אוהב נאמן - ממונה אויף די אוצרות האט ער נישט דערמאנט
- ב. וועלכע סדר פון די כתות האט דערמאנט איינער פון די גבורים פארן בעל תפילה? און וועלכע כתה האט ער נישט דערמאנט?
- כבוד, רציחה, איידלע עסן, ישוב העולם, דיבור, שמחה, חכמה, גרויסן איברים, תפילה - תאות ממון האט ער נישט דערמאנט
- ג. וואספארא סדר האט דער בעל תפילה דערמאנט די אנשי המלך פארן גבור? און וועמען האט ער נישט דערמאנט?
- מלך, מלכה, בת מלכה, קינד, מליץ, חכם, ממונה אויף די אוצרות - אוהב נאמן האט ער נישט דערמאנט
- ד. וועלכע סדר האבן די כתות געטראפן די אנשי המלך? און וועלכע כתה האט נישט געטראפן? גרויסן איברים - דער גבור, תפילה - דער בעל תפילה, מדינה של עשירות - דער ממונה, חכמה - דער חכם, דיבור - דער מליץ, שמחה - דער אוהב נאמן, ישוב העולם - די בת מלכה, איידלע עסן - דער קינד, רציחה - די מלכה, כבוד - דער מלך אין פעלד - מהאט געטראפן אלעמען